ECONOMIC EMPOWERMENT SEKTÖR
(İKTİSADİ GÜÇLENDİRME SEKTÖRÜ)
Kahramanmaraş İli Toplantı Notları
13 Eylül 2023, 11.00-12.30

ECONOMIC EMPOWERMENT SEKTOR **KAHRAMANMARAŞ TOPLANTI GÜNDEMLERİ**	• Giriş ve Gündem Maddelerinin Paylaşımı • Bir Önceki Haftanın Takibi • Saha Güncellemeleri/Planları • Soru-Cevap ve Eylem Noktaları

Katılımcılar		
Adı-Soyadı	**Email**	**Kurum**
Meltem Uzel	meltem.uzel@undp.org	UNDP
Dilan Özkan	dilan.ozkan@needsmap.coop	Needs Map
Gökçe Bayrakçeken Tüzel	gokce.bayrakceken@undp.org	UNDP
Yunus Atmalı	yunus.atmalı@kmtso.org.tr	KMTSO
Ayşe Kayabaşı	ayse.kayabasi@iskur.gov.tr	İŞKUR
Fehmi Çakıroğlu	f.cakiroglu@kmtso.org.tr	KMTSO
Yunus Yücedağ	yunus.yucedag@sgdd-asam.org	SGDD-ASAM
Mihriban Ancel	mihriban.ancel@undp.org	UNDP
Orhan Esad Akgün	eakgun@kedv.org.tr	Oxfam KEDV
Aymen Mohammed	aymen.mohammed@wfp.org	WFP
Fatma Mehtap Özdemir	fozdemir@qcharity.org	Qatar Charity
S.Doğu Gülbaş	s.gulbas@sened.ngo	Sened
Yusuf Abazoglu	yabazoglu@iom.int	IOM
Hakan Kocakara	hkocakara@sy.goal.ie	GOAL
M.Bahri Telli	telli@unfpa.org	UNFPA

GÜNDEMLER

Moderatörlük ve Gündem Paylaşımı:

Gündem paylaşımı yapıldı. Toplantının gündemine yönelik bilgi verildi.

- Bir Önceki Toplantının Takibi
- Saha Güncellemeleri/Planları
- Soru-Cevap ve Eylem Noktaları

Tanışma:

Sektör toplantısına katılan sivil toplum örgütü katılımcıları ve diğer paydaşlar kendilerini tanıttı. Katılımcı listesi yukarıda paylaşılmıştır.

Önceki Toplantıda Değinilen Gündem Maddelerinin Takibi:

Katılımcılara İktisadi Güçlenme sektörü çerçevesinde önceki toplantıda neler konuşulduğu hızlıca aktarıldı. Ardından bu konularla alakalı hangi aksiyonların alındığı ve sonuçları çerçevesinde bilgi verildi.

- *UNDP:* Depremden etkilenen kadın işletmelere yönelik hibe programı kapsamında hibelerin dağıtım aşamasında olduklarını ve bu hafta itibariyle 200 kadar kadın işletmenin hibeleri hesaplarına yatırıldığı bilgisi verildi.
- *UNDP*: İsveç Hükümetinin sağladığı finansman desteğiyle, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından depremden etkilenen 11 ildeki küçük işletmelerin desteklenmesine yönelik bölgesel hibe programının ağustos ayı itibariyle başvurularının bittiği iletildi. Ekim ayı itibari ile değerlendirme aşamasına geçeceği ve daha sonrada mülakatların yapılacağı iletildi.
- *UNDP*: Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi ve UNDP'nin yaşlı,engelli ve kadınlara yönelik merkezlerin kurulacağı ve bu hizmetler için araç alımı sağlandığı bildirildi.

- *UN OCHA'* nın yayınladığı bazı kaynaklarda yaklaşık 970 bin olarak konuşulmaya başlandığı ifade edildi. Bilginin kaynağı ile ilgili net bilgiye sahip olmadığı fakat şu an için bu şekilde konuşulmaya başlandığı bilgisi verildi.

- *Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası*: Kahramanmaraş' da yer alan bazı üretici kadınların kooperatifleşmeye ihtiyaç duyduklarını, kooperatif olmadıkları için yer alan hiçbir hibeden yararlanamadıkları sebebiyle deprem sonrası zorluklar yaşadıkları bilgisi verilmişti. Bu çalışmayla ilgili Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası'nın bu sorunla ilgili projeyi hazırladıkları bilgisi verildi. Bu projenin detaylarında kooperatife katılan kadınların güçlü üreticiler olabilmeleri için iş geliştirme merkezi gibi bir işlevi olduğunu ilettiler. Bu konuda işbirliğine açık olduklarını belirttiler.

- *Oxfam KEDV:* Kahramanmaraş Koç Holding Konteyner alanında yaptıkları kadın çocuk alanları ile ilgili çalışmalar iletildi. Bu alanda üretici kadınlara yönelik çalışmalar yapıldığı belirtildi.

- *ILO:* TUİK tarafından 2019 yılında yapılan çalışmada 720 bin çocuğun çalışır durumda olduğu bilgisi verilmiştir.
  Pandemi sonrasında 2021 yılında UNICEF ve ILO tarafından ortak gerçekleştirilen bir çalışma sonucunda 160 milyon çocuğun Dünya genelinde çalıştığı iletilmiştir. Bu çocukların 79 milyonu tehlikeli işlerde çalıştığı söylendiği belirtilmiştir. Çalışan çocukların %35 'i nin okula devam edilmediği bilgisi verilmiştir. ILO Türkiye olarak 2018 yılında Çocuk işçiliği mücadele yılı ilan edilmiş olduğu ve bununla beraber çalışmalar yapılmaya başlanmış olduğu iletildi. Çocuk işçiliği kapsamında bir kaç program kapsamında çalışmalar yapılmaya başlanmış.Genç Hayat Vakfı ve Pikolo Derneği ile ortak çalışmalar yaptıklarını ilettiler.
  Depremden sonra çocuk işçiliğinin arttığı gözlemlendiği iletildi.
  Çalışmalar ile ilgili bilgi notu:
  ILO CHL Program.pdf

- *UNHCR*: DRC ile birlikte gerçekleştirdikleri proje ile ilgili %50' si geçici koruma altındaki sığınmacıları %50'si ise ev sahibi topluluğu kapsayan Cash For Work projeleri olduğu bilgisi verildi. Yıl sonuna kadar süreceği bilgisi verildi. 4 şehirde uygulanması bekleniyor. Bu iller Adana, Şanlıurfa, Kahramanmaraş ve Hatay illerini kapsıyor bilgisi verildi. Toplamda bin kişiye ulaşılması beklendiği iletildi. Çalışan kişilerinin asgari ücret verileceğini ilettiler.

- *SENED:* Şubat ayında meydana gelen son depremden etkilenen Hatay ve Maraş'taki insanlara temel ihtiyaçlarını (Gıda-Hijyen) karşılamaları için Market kartları ile destek olduklarını ilettiler. Koruma ve Özel İhtiyaçlara İlişkin Ayni Yardım Sağlama Projelerinin olduğunu ilettiler.

Saha Güncellemeleri/Planları

- *FSL-FAO:* Gıda Dağıtımları konteyner kentlerde sadece Kızılay tarafından yapılmakta olduğunu ve sıcak yemek dağıtımlarının yalnızca Hatay'da devam ettiğini ilettiler. FAO tarafından tarımsal gübre ve tohum dağıtımlarının devam edeceğini belirttiler. Tarım İl Müdürlüğü ile koordineli gerçekleştirdiğini belirttiler.

- *UNDP*: Kadın işletmelere yönelik gerçekleşen hibe programının tüm hibelerinin dağıtıldığı iletildi. İsveç Hükümeti ile gerçekleşen hibe programının ise başvurularının tamamlandığı ve deprem illerinde 22 bin başvurunun alındığı bilgisi verildi.

- *Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası*: Kahramanmaraş' da deprem sonrası istihdam kaybını çözmek için özellikle kaybolan istihdam yerine kadın istihdamını da arttırmaya yönelik ve bazı üretici kadınların kooperatifleşmeye ihtiyaç duyduklarını, kooperatif olmadıkları için yer alan hiçbir hibeden yararlanamadıkları sebebiyle deprem sonrası zorluklar yaşadıkları bilgisi verilmişti. Bu çalışmayla ilgili Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası'nın bu sorunla ilgili projelerinin hazır olduğu bilgisi verildi. Bu projenin detaylarında kooperatife katılan kadınların güçlü üreticiler olabilmeleri için iş geliştirme merkezi gibi bir işlevi olduğunu ilettiler. Bu konuda fon ihtiyaçları olduğu ve işbirliklerine açık olduğu bilgisi verildi.
  Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ve Kahramanmaraş Ticaret Sanayi Odası işbirliği ile meslek gruplarına yönelik istihdam projeleri yapılacağı iletildi. Eğitimler için gerçekleşecek binaların şu anda tadilat ve bakım yapılacağı bilgisi verildi.

- *ASAM:* WFP SES projesinin ikinci aşamasına geçeceği ve bu projenin 6 ay süreceği bilgisi verildi. Market kartları dağıtılacağını ilettiler 1500 tl'lik 1000 kart dağıtılacağı iletildi. Medikal yardımlar ve koruma çalışmalarının devam ettiği iletildi.

- *İŞKUR:* Gelen talepler doğrultusunda beton operatörüne ihtiyaç olduğu iletilmiştir.Toplum Yararına Programın devam ettiği ve okulların açılması ile okullarda da istihdam sağlanmış olduğu belirtildi. İşbaşı eğitimlerinin devam ettiğini belirttiler.

- *QATAR CHARITY*: Projenin onaylandığı fakat henüz başlamadığı bilgisi verildi. Proje kapsamında 10 deprem ilini kapsayan inşaat ve yeniden yapılandırma çalışmaları olduğunu ilettiler. Bu çalışma doğrultusunda Kahramanmaraş ili için Konteyner çarşıya ihtiyaç duyulmadığı fakat Esnaf Odaları ile görüştüklerinde ayakkabıcılık sektörü için hem imalat hem de showroom olarak kullanacakları alanlara ihtiyaç duyulduğu bilgisi verilmiş olup ayakkabıcılık sektörü için küçük sanayi sitesi gibi yapacaklarını ilettiler. Sağlık Ocağı açma çalışmaları olduğunu belirttiler. Aynı zamanda okul ve cami açma projeleri olduğunu söylediler.

- *GOAL*: Kahramanmaraş ili için henüz bir çalışmalarının olmadığının fakat ilerleyen süreçlerde neler yapabileceklerine yönelik saha araştırması yaptıklarını ilettiler.

- *UNFPA:* Kamer Vakfı ile Necip Fazıl Konteyner kentinde çalıştıklarını Psikososyal destek, Sağlık ve vaka yönetimi alanında çalıştıklarını ilettiler. Anne-Bebek kitleri ve Hijyen kitleri dağıttıklarını söylediler. Halk Sağlığı ile Üreme Sağlığı birimlerinin kurulacağını ve 3 adet mobil kliniğinin olacağını ilettiler. GBV konusunda yerel savunuculuk eğitimleri gerçekleştirdiklerini ilettiler.

- *Oxfam KEDV*: Koç Konteyner Kentinde Kadın Çocuk Merkezi kurduklarını ilettiler. Sakarya Konteyner kentinde wash projelerine başladıklarını söylediler. Alt yapı ve üst yapı protokollerinin tamamlandığı ve kışa hazırlık çalışmaları yapacaklarını belirttiler. Necip Fazıl Konteyner Kenti için de Kadın çocuk merkezi çalışmalarının başladığını ilettiler.

- *SENED:* Kahramanmaraş'da Koruma çalışmalarına başlayacaklarını ilettiler. UNHCR ile Özel İhtiyaç Fonu dağıtılacağını ve kişi başı bu fonun 2000 tl olacağını ilettiler. Birde Cash projeleri kapsamında Market kartları dağıtacaklarını ilettiler.

Tartışma, Soru-Cevap ve Aksiyon Noktaları

- SENED’in koruma alanında deneyimli olan çalişma arkadaşlari aradıklarını ilettiler.

ECONOMIC EMPOWERMENT SECTOR

Kahramanmaras Meeting

13 September 2023, 11.00-12.30

ECONOMIC EMPOWERMENT SECTOR KAHRAMANMARAS MEETING AGENDA	• Introduction and Sharing of Agenda Items • Follow-up of the Previous Meeting • Field Updates/Plans • Q&A and Action Points

PARTICIPANTS		
NAME	**EMAIL**	**ORGANISATION**
Meltem Uzel	meltem.uzel@undp.org	UNDP
Dilan Özkan	dilan.ozkan@needsmap.coop	Needs Map
Gökçe Bayrakçeken Tüzel	gokce.bayrakceken@undp.org	UNDP
Yunus Atmalı	yunus.atmalı@kmtso.org.tr	KMTSO
Ayşe Kayabaşı	ayse.kayabasi@iskur.gov.tr	TURKISH EMPLOYMENT AGENCY
Fehmi Çakıroğlu	f.cakiroglu@kmtso.org.tr	KMTSO
Yunus Yücedağ	yunus.yucedag@sgdd-asam.org	SGDD-ASAM
Mihriban Ancel	mihriban.ancel@undp.org	UNDP
Orhan Esad Akgün	eakgun@kedv.org.tr	Oxfam KEDV
Aymen Mohammed	aymen.mohammed@wfp.org	WFP
Fatma Mehtap Özdemir	fozdemir@qcharity.org	Qatar Charity
S.Doğu Gülbaş	s.gulbas@sened.ngo	Sened
Yusuf Abazoglu	yabazoglu@iom.int	IOM
Hakan Kocakara	hkocakara@sy.goal.ie	GOAL
M.Bahri Telli	telli@unfpa.org	UNFPA

AGENDA

Moderation and Agenda Sharing:

Agenda was shared. Information was given about the agenda of the meeting.

- Follow-up of the Previous Meeting
- Field Updates/Plans
- Q&A and Action Points

Introductions

Participants from civil society organizations and other stakeholders who attended the sector meeting introduced themselves. The list of participants is shared above.

Follow-up of Agenda Items Discussed at the Previous Meeting

Participants were quickly informed about what was discussed in the previous meeting within the framework of the Economic Empowerment sector. Afterwards, information was given on what actions were taken on these issues and the results.

- *UNDP*: It was informed that the grants under the grant program for earthquake-affected women-owned businesses are in the distribution phase and as of this week, about 200 women-owned businesses have received their grants in their accounts.
- *UNDP*: With the financial support provided by the Swedish Government, the United Nations Development Program (UNDP) has announced that the applications for the regional grant program to support small businesses in 11 provinces affected by the earthquake have ended as of August. As of October, it will enter the evaluation phase and then interviews will be held.
- *UND*P: It was reported that Kahramanmaraş Metropolitan Municipality and UNDP will establish centers for the elderly, disabled and women, and vehicles will be purchased for these services.

- It was stated that some sources published by UN OCHA started to talk about 970 thousand. It was informed that it does not have clear information about the source of the information, but for the time being, it has started to be spoken in this way.

- *Kahramanmaraş Chamber of Commerce and Industry*: It was informed that some women producers in Kahramanmaraş needed to become cooperatives and that they were experiencing difficulties after the earthquake because they could not benefit from any grants since they were not cooperatives. It was informed that the Kahramanmaraş Chamber of Commerce and Industry has prepared a project on this problem. In the details of this project, they stated that it has a function like a business development center so that women participating in the cooperative can become strong producers. They stated that they are open to cooperation in this regard.

- *Oxfam KEDV*: We were informed about their work on women's and children's areas in Kahramanmaraş Koç Holding Container area. It was stated that they are working for women producers in this area.

- *ILO*: In a study conducted by TUIK in 2019, it was reported that 720 thousand children were working. As a result of a joint study conducted by UNICEF and ILO in 2021 after the pandemic, it was reported that 160 million children were working worldwide. It was stated that 79 million of these children are said to be working in dangerous jobs. It was informed that 35% of working children do not attend school. As ILO Turkey in 2018, it was announced that the year of combating child labor has been declared and work has started to be done with it. Within the scope of child labor, studies have started to be carried out within the scope of a few programs. They stated that they are working jointly with the Young Life Foundation and Pikolo Association.
  It was stated that it was observed that child labor increased after the earthquake.
  Information note about the studies:

ILO CHL Program.pdf

- *UNHCR*: It was informed that they have a Cash For Work project with DRC, which covers 50% refugees under temporary protection and 50% host community. It was informed that it will last until the end of the year. It is expected to be implemented in 4 cities. These cities are Adana, Şanlıurfa, Kahramanmaraş and Hatay. It was stated that a total of one thousand people are expected to be reached. They stated that the employees will be paid minimum wage.

- *SENED:* People in Hatay and Maraş, who were affected by the recent earthquake in February, were supported with Market cards to meet their basic needs (Food-Hygiene). They stated that they have projects to provide in-kind aid for protection and special needs.

Field Updates/Plans

- *FSL-FAO:* The Red Crescent is the only organization distributing food in the container cities and hot meals are only being distributed in Hatay. They stated that agricultural fertilizer and seed distributions will continue by FAO. They stated that it is carried out in coordination with the Provincial Directorate of Agriculture.

- *UNDP*: It was reported that all grants of the grant program for women enterprises have been distributed. It was informed that the applications for the grant program with the Swedish Government were completed and 22 thousand applications were received in the earthquake provinces.

- *Kahramanmaraş Chamber of Commerce and Industry:* In order to solve the loss of employment after the earthquake in Kahramanmaraş, it was informed that some producer women needed to become cooperatives, especially to increase women's employment instead of the lost employment, and that they had difficulties after the earthquake because they could not benefit from any grants since they were not cooperatives. It was informed that the Kahramanmaraş Chamber of Commerce and Industry has a project ready for this problem. In the details of this project, they stated that it has a function like a business development center so that women participating in the cooperative can become strong producers. It was informed that they need funding in this regard and that they are open to cooperation. In cooperation with Kahramanmaraş Sütçü İmam University and Kahramanmaraş Chamber of Commerce and Industry, employment projects for professional groups will be carried out. It was informed that the buildings to be used for trainings are currently under renovation and maintenance.

- *ASAM*: It was informed that the WFP SES project will enter the second phase and this project will last for 6 months. They stated that grocery cards will be distributed and 1000 cards of 1500 TL will be distributed. It was stated that medical aids and protection activities continue.

- *İŞKUR*: It was stated that there is a need for a concrete operator in line with the incoming requests. It was stated that the Community Benefit Program continues and with the opening of schools, employment has been provided in schools. They stated that on-the-job training continues.

- *QATAR CHARITY:* We were informed that the project has been approved but has not started yet. Within the scope of the project, they stated that there are construction and reconstruction works covering 10 earthquake provinces. In line with this work, it was informed that there is no need for a container bazaar for Kahramanmaraş province, but when they met with the Chambers of Craftsmen, they were informed that they need areas that they will use both as manufacturing and showroom for the shoemaking sector, and they stated that they will make it like a small industrial site for the shoemaking sector. They stated that they are working on opening a health center. They also said that they have projects to open schools and mosques.

- *GOAL:* They stated that they do not have any activities for Kahramanmaraş province yet, but they are conducting field research on what they can do in the future.

- *UNFPA*: They stated that they work with Kamer Foundation in Necip Fazıl Container City in the field of Psychosocial support, Health and case management. They said that they distributed Mother-Baby kits and Hygiene kits. They stated that Public Health and Reproductive Health units will be established and there will be 3 mobile clinics. They stated that they conducted local advocacy trainings on GBV.

- *Oxfam KEDV*: They stated that they established a Women and Children Center in Koç Container City. They stated that they started wash projects in Sakarya Container City. They stated that the infrastructure and superstructure protocols have been completed and that they will carry out winter preparation works. They also stated that they have started work on a Women's and Children's Center for Necip Fazıl Container City.

- *SENED:* They stated that they will start protection work in Kahramanmaraş. They stated that they will distribute a Special Needs Fund with UNHCR and this fund will be 2000 TL per person. They also stated that they will distribute Market cards within the scope of Cash projects.

Discussion, Q&A and Action Points

- SENED is looking for colleagues with experience in the field of protection.